

Отчет за Научноизследователската дейност на Висше Училище по Мениджмънт (за периода март 2017 – януари 2019 г.)

Научноизследователската дейност (НИД) е неотделима част от цялостната дейност на членовете на академичния състав и е средство за неговото развитие и научно израстване. Организацията, поддържането и развитието ѝ в дългосрочен план се осъществяват чрез приета Стратегия за научноизследователската дейност за периода 2016-2020 година. Стратегията е разработена в съответствие с *Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2020*, *Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020* и *Правилника на Министерството на образованието и науката за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, осъществявана от висшите училища и научните организации, както и на дейността на Фонд "Научни изследвания"*.

Документално обезпечаване на НИД

В документален план, системата на НИД във ВУМ включва съвкупност от няколко документа, които уреждат различни аспекти на планирането, провеждането, отчитането, комерсиализирането, въвеждането в практиката, защитата на интелектуалната собственост, публикуването и популяризиране на резултатите от НИД във ВУМ, а именно:

- Стратегия на ВУМ за развитие на научните изследвания 2016-2020
- Правилник за научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за включване на студенти и докторанти в научноизследователската дейност на ВУМ
- Правилник за дейността на Научноизследователския институт към ВУМ
- Правилник за издателската дейност на ВУМ
- Правилник за регистриране, закрила и използване на обектите на интелектуална собственост на ВУМ

Приоритетни научни направления във ВУМ

Членовете на академичния състав, студентите, докторантите, специализантите, служителите, помощно-техническият персонал и всички специално назначени лица във ВУМ могат да избират свободно научните направления на своите изследвания и могат да провеждат изследвания както в приоритетни, така и в неприоритетни за ВУМ направления. Като *приоритетни научни направления във ВУМ* се считат направленията:

- по които има обучение на студенти във ВУМ
- посочени като приоритетни в Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020, както и в Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020.
- посочени в Стратегията за развитие на научните изследвания на ВУМ.

Научноизследователски дейности

Преподавателите във ВУМ развиват научната си и професионална компетентност посредством:

- участия в научни конференции
- участия в конференции, организирани от и за бизнеса
- участия в научни проекти
- участия в приложни проекти и разработки
- ръководство на и участия в редакционни колегии на научни списания
- рецензиране на ръкописи за научни списания
- публикуване на ръкописи във водещи научни списания, индексирани в Scopus и Web of Science
- участия в курсове за повишаване на компетентностите в областта на педагогиката, изследователските методи и др.
- публикуване на монографични изследвания с водещи световни издателства (Elsevier, Sage, Emerald, Wiley, Springer, Routledge и др.)
- членство в национални и международни научни мрежи: TRINet – Tourism Research International Network; ELMAR – Electronic Marketing; HELIX – Entrepreneurial Learning Exchange Initiative for Sustainable Hospitality SMEs in the Balkan-Mediterranean Region; IMPACT – Impact of Cultural Aspects in the Management of Emergencies in Public Transport; La MANCHE – Leading and Managing Change in Higher Education; VALORIZE – Valorizing High-Skilled Migrants; BEEHIVE - Building Entrepreneurial Ecosystems to Enhance Higher Education Value-Added for Better Graduate Employability; ITHEA ISS - Institute for Information Theories and Applications International Scientific Society; MANAGE.EDU - Efficient Education Management Network for LLL in the Black Sea Basin и др.
- членство в национални и международни научни дружества (асоциации, съюзи, организации): Съюз на учените в България, Съюз по автоматика и информатика, IEEE, ACM.

Популяризиране на научните изследвания

Членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност *популяризират* своите изследвания чрез *архивиране на публикациите* си в световни електронни архиви. Към 06 февруари 2019 броят на прочетените публикации на преподаватели във ВУМ в световните електронни архиви е както следва:

- SSRN.com – 30723 пъти (230-то място в света според SSRN)
- Academia.edu – 79844 пъти
- Researchgate.net – 158225 пъти

Също така, членовете на академичния състав и всички заети във ВУМ лица, занимаващи се с научноизследователска дейност се стимулират да участват като *рецензенти на ръкописи* в научни списания и да *популяризират* (валидират) тази своя дейност посредством най-

утвърдената платформа за рецензенти Publons. Към 06 февруари 2019 ВУМ заема **първо място** сред висшите училища в България в класациите на Publons по брой рецензии на ръкописи в международни научни списания (491). Същевременно според Publons към същата дата проф. д-р Станислав Иванов заема **второ място** в света по написани рецензии на международни научни списания в областта на туризма.

Интеграция на НИД с учебната дейност

Научноизследователската дейност и приложните изследвания във ВУМ са органически свързани с учебния процес. Чрез постигането от академичния състав на собствени изследователски резултати може да се достигнат високи образователни стандарти и да се използват ефикасно наличните научни ресурси. Резултатите от научноизследователската дейност във ВУМ се мултиплицират веднъж като *приноси в науката*, и втори път – *в учебния процес*, благодарение на което се поддържа непрекъсната жизненост на учебното съдържание. Посредством научните си изследвания преподавателите във ВУМ:

- творчески усвояват вече придобитите знания и създават нови;
- усъвършенстват преподавания учебния материал;
- включват в учебните програми и в процеса на обучение резултатите от техните научни изследвания;
- студентите се насочват към решаване на научни и научноприложни задачи и пряко участват чрез разработване на бизнес планове, събиране и анализ на статистически данни, отчети, информационни платформи, участие в проекти;
- всеки преподавател участва в учебния процес и работи индивидуално със студентите по научноизследователски проекти в областта на своите и на студентите интереси.

Примери за интеграцията на научните изследвания и учебния процес:

А) Въвеждане на нови дисциплини:

Робономика - проф. д-р Станислав Иванов сключи договор с две британски издателства за публикуване на две книги свързани с използване на роботика, изкуствен интелект и автоматизиране на услугите в туризма: *Robots, artificial intelligence and service automation in travel, tourism and hospitality* (договор с Emerald) и *Future tourism in robot-based economy* (договор с Channel View Publications), които ще бъдат част от литературата по дисциплината *Робономика*.

Междукulturни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма - Научните изследвания на проф. д-р Михаил Минков в областта на междукulturните различия, на проф. д-р Веселин Благов в областта на електронния маркетинг и на доц. д-р Силвена Денчева за виртуалните общности също доведоха до усъвършенстване на учебните програми по редица дисциплини: *Междукulturни познания за бизнеса, Виртуални общности в туризма* и др.

Книгата „*Софтуерен инженеринг - методологии и приложения*“ на д-р Николай Райчев ще бъде част от повечето дисциплини в специалността Софтуерно инженерство.

Включване на студенти и докторанти в НИД

ВУМ предоставя условия за включване на свои студенти и докторанти в научноизследователска и научно-приложна дейност в рамките на ВУМ и в чужбина по посока на:

- *Индивидуални научни изследвания* на студенти и докторанти;
- *Съвместни научни разработки* на студенти, докторанти и преподаватели;
- Участие в *научноизследователски и научно-приложни проекти*, разработвани и осъществявани от ВУМ.
- Организиране на ежегодна *научна конференция, кръгли маси и други форуми*;
- Финансиране участието на студенти и докторанти на *научни конференции*;
- Осигуряват се условия за *издателска дейност на публикации* на съвместни между преподаватели и студенти или индивидуални научни разработки, включително на *сборници* с доклади от конференции на ВУМ, *научни списания* на ВУМ и *Годишник на ВУМ*;
- Повишаване на квалификацията на докторанти и млади преподаватели чрез *международен обмен*, например по програма Еразъм+, в партньорски университети в Европа, САЩ и други държави.

През отчетния период (2017-2018) **4 студента на ВУМ имат публикации в индексирани в Scopus списания:**

- Ivanov, S., Webster, C. & Garenko, A. (2018) Young Russian adults' attitudes towards the potential use of robots in hotels. *Technology in Society* 55, 24-32
- Malenkina, N., & Ivanov, S. (2018). A Linguistic Analysis of the Official Tourism Websites of the Seventeen Spanish Autonomous Communities. *Journal of Destination Marketing & Management*, 9, 204-233
- Webster, C., Ivanov, S., Gavrilina, M., Idzhylova, E. and Sypchenko, L. (2017). Hotel Industry's Reactions to the Crimea Crisis. *e-Review of Tourism Research* 14(1/2), 57-71
- Ivanov, S., & Achikgezyan, V. (2017). Attitudes towards communist heritage tourism in Bulgaria. *International Journal of Tourism Cities*, 3(3), 273-290

Всяка една от горните публикации се основава на дипломната работа на съответния студент за придобиване на ОКС „професионален бакалавър“.

Действия за повишаване на нивото на научните изследвания и връзките им с образователната дейност.

Брой приключили процедури за хабилитация за периода – 1 доцентура

доц. д-р Мая Георгиева Иванова

Професионално направление: 3.9 Туризъм, научна специалност „Икономика и управление по отрасли (туризъм)“

Предстои откриването на нови конкурси по хабилитация.

Организирани научни форуми

Основният форум за оповестяване на резултати от научноизследователската дейност на академичния състав на ВУМ е ежегодната Международна научна конференция:

XIII Международна конференция на ВУМ се проведе в периода 03-04 юли 2017 г. на тема „Съвременната наука, бизнесът и образованието” с пет тематични направления: Мениджмънт, Икономика, Туризм, Информационни технологии и компютърни науки, Образователен мениджмънт и проблеми на образованието. **XIV Международна конференция на ВУМ** на същата тема се проведе в периода 03-05.07.2018.

В периода 3-10 септември 2018 в Албена се проведе **докторантско училище**, организирано от ВУМ, с участници от Русия, Индия и България.

Публикации

В периода 2017-18 г. членовете на научноизследователския екип във ВУМ имат общо 154 публикации. От тях 35 (22.73%) са в индексирани в Scopus. Долната таблица представя аналитично разпределението на публикациите по типове

Разпределение на публикациите на академичния състав на ВУМ по типове

	2017	2018	Общо	Относителен дял
Редактирани монографии *	1	1	2	1,3%
в т.ч. в чужбина			0	0,0%
Монографии **	1	1	2	1,3%
в т.ч. в чужбина			0	0,0%
Глави в монографични изследвания	6	2	8	5,2%
в т.ч. в чужбина	6	1	7	4,5%
Студии	3	1	4	2,6%
в т.ч. в чужбина	3	1	4	2,6%
Статии	29	23	52	33,8%
в т.ч. в чужбина	18	15	33	21,4%
Доклади	23	25	48	31,2%
в т.ч. в чужбина	10	8	18	11,7%
Рецензии на книги		1	1	0,6%
в т.ч. в чужбина		1	1	0,6%
Учебници и учебни пособия		37	37	24,0%
в т.ч. в чужбина			0	0,0%
Общо	63	91	154	100,0%
в т.ч. в чужбина	37	26	63	40,9%
Относителен дял на публикациите в чужбина	58.7%	28.6%	47.9%	

* Колективна монография, редактирана от член на академичния състав на ВУМ

* Авторска монография на член на академичния състав на ВУМ

В преобладаващата си част публикациите са научни статии (52 или 34%), следвани от докладите (48 или 31,2%). Монографичните публикации (редактирани монографии, авторски монографии, глави в монографични изследвания) съставляват 12 или 8% от всички публикации. Над 40% от публикациите са в чуждестранни издания.

Цитирания в Scopus

Долната таблица представя справка от Scopus за публикациите и цитиранията на преподавателите от ВУМ за периода 2017-2018 за публикации в областта на социалните науки, бизнес, икономика, финанси и счетоводство, хуманитарни науки и компютърни науки са както следва:

Преподавател	Scopus		
	Брой публикации 2017-18	Брой цитирания (2017-2018)	<i>h</i>
проф. д-р Михаил Минков	9	279	13
проф. д-р Станислав Иванов	16	193	12
проф. д-р Веселин Благов	2	32	5
доц. д-р Светлана Василева-Бояджиева	4	4	2
доц. д-р Мая Иванова	1	38	5
Гл. ас. д-р Мирослава Димитрова	0	2	1
Доц. д-р Силвена Денчева	1	0	0
Ас. д-р Виолина Рачева	0	15	4
Ас. Ирена Ербаканова	1	0	0
Доц. д-р Николай Райчев	0	1	1

Перспективи и препоръки към научноизследователската дейност на преподавателите на ВУМ:

- Да продължи тенденцията ВУМ да се развива като център на научни изследвания в сферата на бизнеса, туризма, образованието и информационните технологии.
- Да се поддържа тенденцията за засилване на публикационната активност на академичния състав най-вече в англоезични реферирани списания, индексирани в Scopus и/или Web of Science.
- Научните публикации да са ориентирани с приоритет към емпиричните изследвания.
- Увеличаване броят на монографичните изследвания с оглед бъдеща хабилизация на преподавателите, както и увеличаване на учебните пособия, издавани от ВУМ, дело на неговите преподаватели.
- Да се полагат усилия за привличане на повече студенти в научноизследователската и научно-приложната дейност.
- Да се засили участието на преподавателите като рецензенти в научни списания.
- Да се засили популяризирането на научните изследвания чрез архивирането им в световни бази данни като SSRN, Academia.edu, Researchgate и други при пълно спазване на правата на интелектуална собственост.
- Организиране на редовни семинари по научноизследователска дейност във ВУМ – поне един на семестър.

06 февруари 2019

Иванов

Изготвил: проф. д-р Станислав